

THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN THÁNG 3/2010:

TÁC ĐỘNG CỦA THÔNG TIN ĐIỀU HÀNH KINH TẾ

Lịch sử hình thành và phát triển thị trường chứng khoán (TTCK) trong thời gian dài đã tìm ra quy luật nghiệt ngã là khi thị trường càng tích lũy trong thời gian dài hơn thì sự nhạy cảm đối với những thay đổi về chính sách vĩ mô càng lớn hơn. Và diễn biến của TTCK Việt Nam trong tháng 3 là bằng chứng rõ nét khẳng định quy luật kia một lần nữa lại trở nên đúng đắn hơn bao giờ hết...

Thị trường dao động mạnh bởi yếu tố vĩ mô

TTCK Việt Nam khép lại phiên giao dịch cuối cùng của tháng 3 trong cảnh đỏ sàn. 23 phiên giao dịch trong tháng là 23 lần diễn biến thị trường khiến nhà đầu tư thay đổi cảm xúc, từ hào hứng lạc quan sang e dè, thận trọng; từ sôi động, kịch tính đến dùi hiu, èo uột.

Còn nhớ, trước khi những phiên giao dịch đầu tiên của tháng 3 diễn ra, đã có không ít nhà phân tích nhận định rằng TTCK khó có những đợt lén đi kèm dài và liên tục như cùng kỳ năm trước bởi có quá nhiều những tín hiệu chưa rõ ràng trong yếu tố vĩ mô. Tuy nhiên khả năng giảm sâu cũng khó xảy ra. Quả thực, nếu chỉ nhìn ở góc độ xem xét những phiên giao dịch cuối cùng của tháng so với những phiên giao dịch đầu tiên trong tháng 3 thì có thể thấy diễn biến trên TTCK Việt Nam dường như không có sự đột biến, chỉ số VN Index trên Sở Giao dịch Chứng khoán Tp. Hồ Chí Minh (SGDCK Tp. HCM) chỉ vận động xoay quanh trục 500 điểm. Nếu như, phiên giao dịch đầu tiên của tháng (1/3), VN Index đạt 503,01 điểm thì đến

phiên giao dịch cuối cùng của tháng (31/3), chỉ số này vẫn chỉ dao động quanh mốc 500 điểm. Tuy nhiên, nếu nhìn một cách bao quát về diễn biến giao dịch trên toàn thị trường trong cả tháng 3 thì có thể dễ dàng nhận thấy thị trường đã trải qua các giai đoạn giao dịch đầy cảm xúc. Nhìn vào biểu đồ chỉ số VN Index (trang 26) có thể thấy, thị trường trỗi sụt khi biểu đồ VN Index diễn biến theo hình vòng cung với 3 cung đoạn khá rõ rệt: từ từ tăng điểm, cao trào, giảm điểm.

Trong những phiên giao dịch đầu tháng, đây đó trên một số tờ báo kinh tế đã đưa ra một số nhận định lạc quan như “đồng tiền vào chứng khoán có thể được khai thông”, hay “TTCK được hỗ trợ bởi một số thông tin khá tốt từ thị trường tiền tệ”, hoặc “Những thông tin xấu gần như không còn, trong khi các tin hiệu tích cực không ngừng lộ diện”... Trên thực tế, sự lạc quan này là hoàn toàn có cơ sở bởi nếu nhìn nhận đánh giá thị trường dựa trên các yếu tố vĩ mô có thể thấy: *Thứ nhất*, nền kinh tế Việt Nam đã có những bước chuyển mạnh về cơ cấu kinh tế - là mục tiêu quan trọng được Chính phủ đề ra cho năm 2010,

Sự giao thoa của chính sách và tâm lý nhà đầu tư?**HẢI THANH**

TẠP CHÍ CHỨNG KHOÁN

năm bản lề chuyển đổi sang giai đoạn phát triển mới. Đó là sự bứt phá trong sản xuất công - nông nghiệp, khu vực dịch vụ tăng trưởng mạnh với mức 6,64%; các lĩnh vực công, nông, ngư, nghiệp... đều có những mức tăng đột phá đưa GDP của Việt Nam trong Quý I đạt mức khả quan, tăng 5,83% so với cùng kỳ năm ngoái. *Thứ hai*, những kỳ vọng về sự khai thông dòng tiền đổ vào TTCK Việt Nam được giải tỏa qua các chính sách điều tiết vĩ mô của Chính phủ trong tháng 3 đã phá bỏ xu thế lùng khùng, chờ đợi trong giao dịch của 2 tháng đầu năm. Việc Ngân hàng Nhà nước (NHNN) cho phép các ngân hàng được áp dụng lãi suất thỏa thuận với các khoản cho vay trung và dài hạn được nhận định là sẽ tác động tích cực đến thị trường bởi động thái này sẽ góp phần khơi thông kênh tín dụng bị thắt chặt trong thời gian qua, khi các mức lãi suất đầu ra được hợp thức hóa và được áp dụng bình đẳng đối với toàn hệ thống ngân hàng. Mặt khác, sự ổn định của thị trường tiền tệ chính là điểm tựa vững chắc và là tin tức hỗ trợ tốt nhất cho sự khởi sắc của

MÔ LÊN TTCK

K tháng 3, để lại nhiều ấn tượng trong nhà đầu tư
về tăng hoa của nhóm cổ phiếu thị giá thấp.

Ảnh Thanh Hải

TTCK. Khi những cảng thẳng trên thị trường tiền tệ giảm nhiệt và cung tiền trở nên dồi dào hơn thì cũng là lúc dòng tiền được đổ vào thị trường ngày càng mạnh. Bên cạnh đó, theo giới quan sát, trong thời gian thị trường đi ngang không rõ xu hướng và tính thanh khoản thấp thì dòng tiền lớn đã đúng ngoài và ngay khi thị trường tích cực trở lại, nó sẽ kéo dòng tiền này tham gia. Chính điều này đã giúp cho tính thanh khoản của thị trường được cải thiện đáng kể qua từng phiên giao dịch. Vì thế, ngay từ những phiên đầu tiên của tháng 3, trạng thái kim nép thị trường dường như đã được tháo gỡ, thanh khoản của thị trường đã phục hồi. Tính từ cung đoạn 1/3 - 11/3 trên HOSE, khối lượng giao dịch (KLDG) bình quân của thị trường đạt gần 49 triệu cổ phiếu/phụn; giá trị bình quân đạt 2.083,7 tỷ đồng/phụn. Còn trên HNX, trong cung đoạn này, giá trị giao dịch bình quân cũng đã được nâng lên trên 747,95 tỷ đồng/phụn.

Còn nếu xét trên phương diện

quản lý thị trường, có thể thấy, trong các tháng đầu năm, cơ quan quản lý thị trường (UBCKNN) đã rất tích cực trong việc xây dựng cơ chế, chính sách phát triển thị trường, tăng cường công tác giám sát thị trường cũng như quản lý các thành viên thị trường, hoàn thiện quy định pháp lý cho cơ chế giao dịch T+2,... mà điển hình là giám sát việc đóng cửa các đại lý đặt lệnh và sàn vàng của các CtyCK... nhằm hướng đến sự minh bạch, công khai trên TTCK. Bên cạnh đó, thị trường cũng nhận được sự hỗ trợ tích cực từ các TTCK thế giới với sự khởi sắc của các TTCK Mỹ (chỉ số DJ tăng mạnh lên sát mốc 11.000 điểm), TTCK Nhật Bản (chỉ số Nikkei-225 tiến sát mốc 11.000 điểm) TTCK Hong Kong... Điều này đã tạo nên một làn sóng xanh lan tỏa toàn TTCK thế giới, mà Việt Nam là một trong những thị trường nhạy cảm với hiệu ứng tăng giá đó.

Trước những luồng tin tích cực vĩ mô, chẳng có lý do gì để thị trường giao dịch ảm đạm và chỉ số VN Index leo một mạch từ 507,32 điểm lên 525,67 điểm. Chỉ số HNX đã gần vượt qua ngưỡng 180 điểm. Tâm lý hào hứng lạc quan cùng những kỳ vọng về nguồn tiền mới có khả năng được khơi thông sẽ chảy vào TTCK của nhà đầu tư đã đẩy diễn biến thị trường lên giai đoạn cao trào từ phiên 12-15/3 khi chỉ số VN Index chính phục mốc 530 điểm và ngự trị tại 531,86 điểm. Cảnh bán mua tấp nập ngày nào lại được tái diễn với sự tích cực đặt lệnh như tung hứng của cả bên bán lẫn bên mua. Mỗi khi bên mua tích cực gom hàng thì bên bán cũng “đáp trả” bằng việc đẩy mạnh bán ra chốt lời.

Điểm đáng chú ý là dù thị trường đang trong giai đoạn tăng và có những phiên giao dịch sôi động, nhưng hiếm thấy cột dư bán hoặc cột dư mua trên các bảng điện tử trong trạng thái trống trơn, nghĩa là không có dấu hiệu của sự tháo chạy hay đỗ xô mua hàng, chứng tỏ trong khi có một bộ phận nhà đầu tư hào hứng lạc quan thì một bộ phận khác vẫn e dè nghi ngại về sự hồi phục thiếu bền vững của thị trường. Và những nghi ngại đó đã trở thành hiện thực khi về nửa cuối tháng từ 16-31/3, TTCK đột ngột chuyển sang trạng thái điều chỉnh giảm, khiến chỉ báo sức khỏe thị trường không thể tiếp tục tăng hoa trong 12 phiên giao dịch còn lại của tháng. Chỉ số VN Index sụt mạnh và chưa lần nào vượt qua ngưỡng cản tâm lý 520 điểm mà chỉ loanh quanh ở 510 điểm rồi quay về mốc trên dưới 500 điểm trong những phiên cuối tháng. Sự lạc quan, kỳ vọng trong những phiên giao dịch nửa đầu tháng Ba dần được thay thế bằng sự e dè, bi quan trong nửa cuối tháng. Càng về cuối tháng, những cụm từ như “thận trọng”, “chốt lời”, “tài lạm phát”, “cân bảo toàn vốn”... một lần nữa lại xuất hiện trên các phương tiện truyền thông với mật độ ngày càng nhiều hơn. Lý giải về hiện tượng sụt giảm này, phần lớn các chuyên gia phân tích đều nhận định rằng TTCK Việt Nam dao động mạnh dường như bởi bị không ít thông tin về một số yếu tố vĩ mô không mấy tích cực chi phối, nhất là trong hai tuần cuối tháng 3 khi những lo ngại về khả năng thất chật tiền tệ và các thông tin về lạm phát, tăng trưởng GDP, nhập siêu và lãi suất cơ bản lần lượt được chính thức công bố.

Theo Bộ Công thương, nhập siêu Quý I/2010 ước khoảng 3,51 tỷ USD, bằng 25% so với kim ngạch xuất khẩu (kế hoạch đặt ra kiềm chế ở mức 20%). Trong khi đó, tổng kim ngạch xuất khẩu 3 tháng đầu năm ước sơ bộ khoảng 14 tỷ USD, giảm 1,6% so với cùng kỳ năm 2009, còn tổng kim ngạch nhập khẩu 3 tháng đầu năm lại ở mức 17,25 tỷ USD, tăng 37,6% so với cùng kỳ năm 2009. Ngoài ra, trái ngược hoàn toàn với những nhận định trước đó về khả năng khôi phục dòng chảy tín dụng khi Thông tư 07/2010/TT-NHNN (Thông tư 07/NHNN) được NHNN ban hành ngày 26/2/2010 và đi vào cuộc sống, thì trong những ngày cuối tháng 3, những phản hồi về cảng thẳng trên thị trường tiền tệ khi lãi suất liên tục bị đẩy lên cao khiến cho doanh nghiệp và nhà đầu tư gặp không ít khó khăn. Thêm vào đó, tốc độ tăng GDP Quý I/2010 đạt 5,83%, dù có cao hơn so với cùng kỳ năm trước nhưng vẫn là mức tăng thấp nhất trong nhiều năm qua. Chỉ số giá tiêu dùng Quý I tăng khá cao với 4,12%, thu hút đầu tư nước ngoài (ĐTNN) giảm mạnh, nỗi lo về nhập siêu, về lạm phát, về khả năng thất chật tiền tệ... đã gây áp lực mạnh lên tâm lý nhà đầu tư và chi phối thị trường khiến TTCK Việt Nam dao động con lắc với nhiều phiên diễn biến giằng co và

đầy kịch tính, đưa chỉ số VN Index trồi sụt xuống dưới mức 500 điểm; và HNX Index tụt xuống mốc 160 điểm sau một thời gian cõng lên mức 180 điểm.

Thị trường bước vào giai đoạn tích lũy?

Mặc cho thị trường trồi sụt, TTCK tháng 3 vẫn để lại nhiều ấn tượng trong nhà đầu tư về sự thăng hoa của nhóm cổ phiếu thị giá thấp. Khá khắt khe với những mã Blue-chips, nhà đầu tư cũng đã chuyển sang đang lựa chọn những mã cổ phiếu có vốn nhỏ, thị giá thấp... đây là một trong những xu hướng đầu tư khá phổ biến hiện nay là sử dụng yếu tố giá trị cổ phiếu để phòng chống rủi ro khi lướt sóng. Trong tháng, những mã cổ phiếu có thị giá nhỏ lại một lần nữa soán ngôi của các mã Blue-chips về khối lượng giao dịch. LCG (Lilogi 16) là một trong những ngôi sao sáng trong các chùm Penny-Stock. Không chỉ tìm mua những mã cổ phiếu nhỏ quen thuộc, dân lướt sóng còn săn mua những mã cổ phiếu "lạ" như GGG (CtyCP Ô tô Giải phóng), TIE (CtyCP TIE), LUT (CtyCP đầu tư và xây dựng Lương Tài)... Chỉ tính từ phiên 12 đến 22/3, GGG đã tăng một mạch 7 phiên liên tiếp từ 12.800 đồng/CP lên 18.600 đồng/CP. Còn với cổ phiếu HUT của CtyCP Tasco, tính từ phiên

1/3 đến phiên 7/4, cổ phiếu này đã phi nước đại từ 29.900 đồng/CP vọt lên 49.800 đồng/CP. Thậm chí mã LCG còn tăng từ 18.000 đồng/CP lên trên 50.000 đồng/CP... Không cần biết những mã chứng khoán này có hấp lực thực sự hay được "đẩy" lên quá đà? Cũng chẳng cần quan tâm đến các tín hiệu vĩ mô hay những mẫu hình phân tích kỹ thuật bởi tất cả đều vô nghĩa khi chính những thông tin "rỉ tai" đã mang lại khoản lãi kinh sù cho những nhà đầu tư có được những mã cổ phiếu này.

Tuy nhiên, góp phần tăng điểm của hai chỉ số VN Index và HNX Index trong tháng lại nhờ vào các mã cổ phiếu ngành xi măng, khai khoáng, dầu khí, điện, thép, bất động sản, bánh kẹo thay nhau tạo sóng sau những thông tin giá điện, thép tăng, doanh nghiệp tăng vốn điều lệ, bán sản phẩm giá tăng lợi nhuận... mà không gì khác là những mã Blue-chips như PPC, PVF, HAG, CII...

Tình thế kéo co của cung - cầu trong tháng là hé quả của hai luồng tin. Các tin tốt là các công ty niêm yết vẫn "khỏe mạnh", chuẩn bị công bố hàng loạt thông tin về cổ tức, chia thưởng cổ phiếu và chỉ số giá cả sẽ không tăng cao. Còn tin xấu là lo ngại giá xăng tăng trở lại, dự trữ ngoại hối giảm, doanh nghiệp ngần ngại vay do chi phí

Sacombank
GROUP

Sacombank
NGÂN HÀNG SÀI GÒN THƯƠNG TÍN

Sacombank-SBA
CÔNG TY QUẢN LÝ HỢP KHAI THÁC TÀI SẢN

Sacombank-SBR
CÔNG TY KIẾU HỒI

Sacombank-SBL
CÔNG TY CHO THUÊ TÀI CHÍNH

Sacombank-SBS
CÔNG TY CHỨNG KHOÁN

vốn cao. Riêng thông tin về chính sách tiền tệ, đặc biệt là lãi suất, sẽ có thể tác động đến thị trường cả ở chiều lên lẫn chiều xuống. Điều đó tùy thuộc vào thời điểm công bố thông tin. Các phân tích trên cho thấy giá cổ phiếu hiện nay đã hấp thụ đủ thông tin tốt và xấu. Sụt giảm vài phiên rồi lại tăng vài phiên, điều này dẫn đến một dự báo phù hợp với suy đoán của nhiều nhà đầu tư: **VN Index không giảm sâu, cũng không thể tăng mạnh.** Vì vậy, trong ngắn hạn, giữ cổ phiếu vẫn là tốt hơn so với tiền. Phân tích của nhiều CtyCK cũng gấp nhau ở điểm này: thị trường đang tiếp tục tích lũy và cơ hội đã rõ ràng hơn. Theo nhận định của các chuyên gia, diễn biến giao dịch của thị trường trong tháng 3 cho thấy thị trường đang bước vào giai đoạn tích lũy mạnh và đây chính là yếu tố hỗ trợ lớn cho thị trường trong Quý II/2010.

Giao dịch của nhà ĐTNN

Trong tháng, trên HOSE nhà ĐTNN đã mua vào 58.551.156 chứng khoán, giá trị 3.229 tỷ đồng; bán ra 56.976.336 chứng khoán, giá trị 2.639,6 tỷ đồng. Còn trên HNX, nhà ĐTNN mua vào 10.569.400 chứng khoán, giá trị 398.79 tỷ đồng; bán ra 5.534.116 chứng khoán, giá trị 197.95 tỷ đồng. Với kết quả giao dịch này,

Điễn biến giao dịch của thị trường trong tháng 3 cho thấy thị trường đang bước vào giai đoạn tích lũy mạnh và đây có thể chính là yếu tố hỗ trợ cho thị trường trong Quý II/2010.

giao dịch của nhà ĐTNN trong tháng 3 đã giảm mạnh so với các phiên giao dịch trong các tháng 1 và 2/2010.

Điểm đáng chú ý trong tháng là nhà ĐTNN đã có sự thay đổi trong chiến thuật giao dịch, đó là không ào ạt mua vào như trước đây mà đã xuất hiện xu hướng trái chiều trên 2 sàn giao dịch. Trong cung đoạn từ ngày 1-9/3 nhà ĐTNN mua ròng trên sàn HNX nhưng lại bán ròng với khối lượng lớn trên HOSE. Ngược lại, từ phiên 10 trở đi, nhà ĐTNN lại chuyển sang mua ròng trên HOSE nhưng lại bán ròng trên HNX. Tuy nhiên, trong các phiên cuối cùng của tháng 3, nhà ĐTNN lại mua ròng trên cả hai sàn với khối lượng khá lớn. Theo các chuyên gia phân tích, động thái của khối ngoại vào thời điểm mua mạnh chứng khoán vào cuối tháng 3 có thể xuất phát từ nhu cầu "làm

"đẹp" giá trị tài sản ròng (Net Asset Value - NAV) của các quỹ trước thời điểm báo cáo Quý I vào ngày 31/3, bởi thường vào thời điểm cuối mỗi quý, các nhà ĐTNN hay có xu hướng áp dụng kịch bản này.

Kết quả giao dịch

Như vậy, sau khi để mất 1,48 điểm so với phiên giao dịch ngày 30/3, chỉ số VN Index trên TTCK Việt Nam khép lại phiên giao dịch cuối cùng của Quý I ở mức 499,24 điểm, sụt giảm 32,62 điểm (-6,53%) so với đỉnh của tháng là 531,86 điểm lập tại phiên giao dịch ngày 15/3.

Sau 23 phiên giao dịch, tổng KLGD **trên HOSE** đạt 1.173.357.373 chứng khoán, tương ứng với 49.312,4 tỷ đồng. Trong đó, KLGD cổ phiếu đạt 857.573.968 cổ phiếu, tương ứng với trên 48,69 tỷ đồng; 29.959.890 chứng chỉ quỹ, ứng với giá trị trên 321,6 tỷ đồng; KLGD trái phiếu đạt 813.000 trái phiếu, giá trị đạt trên 71,16 tỷ đồng.

Trên HNX, tổng KLGD cổ phiếu và trái phiếu tháng 3/2010 đạt 735.729.129 chứng khoán, tương ứng tổng giá trị đạt 29.172,19 tỷ đồng. Trong tháng, đáy của HNX Index xuống mức 160,5 điểm (tại phiên 31/3); đạt đỉnh ở mức 173,45 điểm (tại phiên 12/3/2010). ☐

